

SNB Okresní velitelství Horšovský Týn.

Horšovský Týn, dne 14. dubna 1947.

Čís. jedn. 28 taj./47.

Věc: Zpravodajské hlášení - týdenní zpráva čis. 41.

Odpověď k čj. IIA-301 taj./47 ze dne 28.2.1947.

Sbor národní bezpečnosti
Zemské velitelství, odd. IIA

P r a h a .

Tajné

A.

ad 1. / Stanice SNB Blížejov hlásí, že následkem povodní a déle trvajících deštů v poslední době, byly v obvodu této stanice značně poškozeny okresní silnice a tím také, jelikož jest v polích značně pokročila práce /: setba a orání: / jest opožděno.

B.

ad 5. / Hospodářského družstva v Blížejově jest stálý nedostatek uhlí. Obyvatelé obvodu dostávají malý příděl paliva, t. j. dříví a uhlí. V Západočeské cihelně-Národní podnik v Blížejově, chybí nejméně 10 pracovních sil. Odbyt cihel v tomto podniku jest stoprocentní. Při nastávajících jarních pracích se projevuje ve všech obcích tohoto obvodu nedostatek pracovních sil.

V obvodu stanice SNB Grafenried pracují občané vesměs ve státních lesích a pole nejsou dosud obdělávána. Zásobování tamního obyvatelstva potravinami, jakož i jinými životními potřebami, nevyhovuje, neboť v obvodu této SNB stanice není žádného obchodu potravinami, řezníka, pekaře, hostánského a obyvatelstvo musí nákupy obstarávat v Nemanicích a Haselbachu, vzdálených od jednotlivých obcí a osad 4 až 8 km.

V obvodu stanice Rybník jeví se v místě samém nedostatek pečiva, které jest tam dováženo v nedostatečném množství dvakrát v týdnu. Dále se v obvodu této stanice projevuje nedostatek lesních dělníků, který se ještě zvýší po odsunu tamních Němců, kteří jsou v přítomné době jedinou pracovní silou.

Dne 4. dubna 1947 přijel do Meclova transport 412 volyňských Čechů čímž bude odstraněn nedostatek pracovních sil v zemědělství, hlavně u bývalých zahraničních vojinů východní armády v Meclově, Srbsch a Polžicích.

V obvodu stanice Pobežovice jest nedostatek soli, ovoce pro děti a určené dodávky jižního ovoce. docházejí tamním obchodníkům značně opožděně. Je nedostatek surového železa pro kováře /: podkovy: /. Toto zboží jest vázáno na poukazy a pro odlehlost úřadů, vydávající tyto poukazy, je rolníkům znemožněno, opatřit si zmíněné poukazy. Rovněž je nedostatek součástek pro stroje hospodářské, jakož i o nové stroje hospodářské a průmyslové je nouze. Živcové závody v Pobežovicích mají nedostatek pomocných dělníků. Pro hladký provoz by bylo třeba 30 mužských pracovních sil. Pastvinářská družstva mají poměrný dostatek stálých pracovních sil v zemědělství, chybí však sezonní dělníci. Ve středních hospodářství je nedostatek pracovních sil všeobecně. Živcové podniky mají výborný odbyt mletého žívce.

V obvodu stanice SNB Stankov jest nedostatečné zásobování uhlím, tak jako na celém okrese. I při polním hospodářství jest nouze o síly.

SNB stanice Semněvice hlásí, že hospodářské poměry v tamním obvodu nelze považovati dosud za upravené a to proto, že po právní stránce nemají čestí osídlenci jistoty, jak to s jejich majetky dopadne. Citel-

né roztrpčení lze spatřovati v tom, že zaknihování majetku do pozemkových knih se neděje alespon tak, jak by si toho osídlenci přáli. Osídlenci nejsou nakloněni zaknihování hromadnému, nýbrž sledují svůj vlastní cíl, t. j. zaknihování majetku jednotlivce.

Čeští osídlenci mají také obavu, že budou muset svoje přidělené usedlosti opustiti v tom případě, že se volynskému Čechu zalíbí tato usedlost zabrati. Podle udajů českých osídlenců, netají se volynští Češi tím, že když se jim nějaká usedlost zalíbí, pracují tak dlouho, až jim je také přidělena.

V zásobování potravinami v tomto obvodě lze považovati za dostatečnou a přechodný nedostatek potravin, zvláště cukru, jest spatřovati v tom, že odběrné listy, které vyhotovuje MNV v Horšovském Týně, nejsou včas a správně vyhotovovány. Obvod stanice SNB Semněvice, který čítá 13 politických obcí a 1 osadu, jest pouze 1 obchod smíšeným zbožím v Semněvicích a prodejna ZKD v Mírkově a 1 řeznický krám tamtéž. Přechodně scházející produkty opatřují si obyvatelé v Horšovském Týně, který jest 5 až 15 km vzdálen a bez jakéhokoliv komunikačního spojení. Je naprostý nedostatek uhlí a obce jsou nuceny žádati o povolení probírek v lese a dřívím nahrazovati nedostatek uhlí.

Nedostatek pracovních sil v zemědělství jest citelný, tento se ještě zvýší jarním odsunem Němců a zemědělci se netají tím, že prohlásují, že obdělají to, na co jim síly stačí.

SNB stanice Pivon hlásí, že u pastvinářského družstva v Pivoni jest nyní příchozem Bulharů a Maďarů dostatek pracovních sil. Rovněž příchozem volynských Čechů získalo lesní hospodářství znančný počet pracovních sil: Osídlení obce Pivoně a okolí volynskými Čechy stále pokračuje.

ad 7. / SNB stanice Meclov hlásí, že všeobecné stížnosti jsou slyšeti z řad volynských Čechů na zdoluhavé jejich osídlování se strany našich úřadů a že jsou nuceni choditi po vesnicích a hledati se samy neosídlené usedlosti.

V poslední době jsou čeští osídlitelé v Meclově znepokojováni se strany volynských Čechů, bývalých zehraněních vojinů, kteří v hostinci Karla Škampy v Meclově prohlásili, že všechny "Pepíky" /: zak pro na Volyni jmenovali Čechy: / z Meclova vyházi a tyto usedlosti musí dostati Volynáci, kteří za republiku bojovali. Toto prohlásil bývalý zahrabiční vojin Josef Čihák z Meclova čp. 29 a býv. zahrabiční vojin Liška, který osídlil někde v okolí Žatce a jenom co prý se jim podaří dostati jednoho z Meclova, s ostatními prý to již půjde lehce. Jedná se o hospodářskou usedlost předsedy MNV Václava Vendrovce čp. 34, rolníka Ondřeje Vanka čp. 46, Jana Škampy čp. 116, Bartoloměje Stockerta čp. 110 a Josefa Majerama čp. 46 v Meclově. Tento výrok Josefa Čiháka a Lišky způsobil mezi osídliteli znančný rozruch, že mají býti zbaveni dekretů o vlastnictví půdy, přesto že již skoro 2 roky na těchto usedlostech hospodáří a nebylo proti nim zjištěno žádných závad. Také osídlitelé rodinných domků jsou v Meclově znepokojováni se strany Zápaadočeských koalinových, magnetisových a živcových závodů - národní podnik v Meclově, které dostaly pro dělnictvo 25 ~~rodinných~~ rodinných domků, že musí dostati ještě 6 rodinných domků, které však v Meclově již nejsou a úředník těchto závodů Kuliček z Horní Břízy prohlásil na MNV v Meclově, že všichni státní a veřejní zaměstnanci mohou bydleti v nájmu a že nepotřebují rodinné domky. Toto jednání odsuzují osídlitelé rodinných domků z toho důvodu, že přišli do Meclova hned po revoluci v roce 1945 a příliv dělnictva do Zápaadočeských koalinových závodů - národní podnik v Meclově teprve začátkem roku 1947 a nyní mají tyto domky uvolniti pro lidi, které přišli do pohraničí teprve za 2 roky po revoluci. Z toho důvodu si

také stěžují na zdlouhavé projednání zákona o přidělování skonfiskovaného majetku do vlastnictví.

Občané v obvodě stanice SNB Blížejov si stěžují na nauvolnění menších částek vázaných vkladů, na vysoké ceny životních potřeb vůbec a na nedostatek oběživa. Poukazy na oděv, obuv atd. jsou vydávány pravidelně, podle platných směrnic a nařízení. Rovněž i poukazy na pláště a duše jízdních kol jsou podle platných nařízení a podle potřeby vydávány, avšak u obchodníků není toto zboží k dostání. Posledně uvedené nedostatky postihují nyní v jarních měsících hlavně dělníky, kteří jsou nuceni dojížděti na jízdních kolech do různých míst do zaměstnání.

Rovněž stanice SNB Rybník hlásí, stížnosti na vysoké ceny, zejména textilií a jejich nedostatku. Výdej poukazů se děje podle přidělu ONV avšak některé poukazy zůstávají často nevyužity, zvláště poukazy na pláště a duše jízdních kol, kteréžto předměty jsou jen ztěžím k dostání a tak se stává, že poukazy propadají.

Stanice Pobežovice hlásí, že mezi občanstvem je nedostatek peněz. Přes všeobecné snížení cen jsou ještě ceny běžných životních potřeb oproti příjmům zaměstnanců s pevným platem nepoměrně vysoké. Provozního kapitálu u živnostníků všeobecně není.

Také stanice Stankov hlásí, že občanstvo si stěžuje na nedostatek textilií a peněz. Autodopravci si pak stěžují na malý a nedostatečný příděl pneumatik. Týž stížnost hlásí i stanice Semněvice a stanice Osvračín hlásí stížnosti z řad zemědělců na kritický nedostatek pracovních sil, zejména čeledě.

Další ožehavou otázkou jest nasazení bulharských dělníků na práce v republice. Jsou na ně všeobecné stížnosti a v celku zklamali. Jsou v práci nestálí, vzdalují se z práce, stupňují své požadavky a zaměstnavatelé jsou s nimi nanejvýše nespokojeni.

ad 8. / Obecnostvo kritizuje různá nařízení v zásobovacím a cenovém hospodářství, která mu nejsou jasná, která se stále mění, což prý nevede k zjednodušení řízeného hospodářství.

Občanstvo sleduje v tisku a dosti se zajímá o schůzku a jednání čtyř zahraničních ministrů v Moskvě. Celková nálada obyvatelstva je sice uspokojivá, až na některé jedince, kteří nedůvěřují, že tyto možnosti se dohodnou a projevuje se u nich nedůvěra v osídlování.

V obvodě stanice Stankov jest kritizována špatná jakost přidělovaného másla /: obsahuje prý velké množství vody: /, dále to, že dospělí neobdrželi přiděl másla, ačkoliv prý rolníci odevzdávají stejné množství kléka.

V obvodě stanice Semněvice stěžují si předsedové MNV na přetížení v kancelářských pracích zvýšenou písemnou agendou a uložené jim povinnosti nejsou v stavu nyní v době vykonávání již ta zpožděných jarních pracích řádně vykonávat. Někteří prohlašují, že by byli rádi, kdyby byli byli jejich funkcí zbaveni.

Jinak jest celková nálada obyvatelstva uspokojivá. U Němců jest však nálada stísněná, netrpělivě očekávají co s nimi bude, zda dojde k odsunu či nikoliv.

ad 10. / V chování Němců není co vytknouti. Všichni jsou zaměstnaní, pobírají české potravinové listky, někteří dokonce i listky přidávkové.

ad 12. / Na Maďary zde v okrese zaměstnané není stížností. Tito jsou pozorováni a dosud nebylo nic proti nim závažného zjištěno.

ad 14. / Hospodářské poměry v sousedním pohraničí jsou stále neutěšené, zejména v sektoru vyživovacím a zásobovacím.

Americká pohraniční stráž, která v zimních měsících na hranicích se jen velmi zřídka objevila, zvýšila v posledním týdnu opět dohled na hranicích, kamž dojíždí skoro denně z Oberwieschtachu. Jest to, protože hlý úsek SNB stanice Rybník.

Z pošty odsunutých Němců, docházející Němcům dosud u nás byli vysvětlí, že v Německu jest citelná bída. Němci jsou s tanními poměry nespokojeni a nedočkavě očekávají konce mírových jednání v Moskvě doufajíce, že výsledek těchto bude jejich návrat domů do ČSR.

Barbora Freiding z Burglegénfeldu, Brumühlstrasse 27/bb USA Zone píše dne 19.3.1947 Josefu Haaslovi v Mezholezích čp.5: "Vy už ven /:na odsun:/ nepřijdete. Odsun jest zastaven. Milá rodino Haasel je vydržet a pak bude shledání radostnější". Pak doslovně: "Man darf den Mut nicht verlieren. Es gehen von uns die ganzen Briefen nicht hinein. Bei uns wird es lieb ausschauen. Wie müssen halt uns die Sachen wieder zusammen suchen. Die Leute sind hier sehr stuhr auf uns heisen uns hier "die 50 kg Zigeuner". Was haben degegen wir denn Fl tlinge alles getan. Wir haben die sterke Hoffnag ein baldige Wieder hen. In die Kirche gehen die Leute 3 - 4 mal in Tag und so sind wie die Teufel auf uns.

V dopise ze dne 17.3.1947 píše Marie Grau z Ludwigsburgu, Solitudenstrasse 19 Schiller Oberschule I-46 USA Zone /14a/ Josefu Graueovi z Věvrova čp.28, že slyšela koncem března t.r. že budou zase odbavovány transporty Němců za hranice a byx vybízí ho, aby vzal sebou hodně zápalek, které tam nejsou k dostání. Stěžuje si na nedostatek cukru a píše, že nyní ho dostávají půl kg na měsíc, dříve pouze 1/4 kg.

V dopise Feierfeila z Binswagen 74 Kreis Wertingen /:13b:/ USA Zone ze dne 10.3.1947 zaslaném na Josefa Stöhra, Bujová čp.12, vybízí téhož, aby v případě odsunu vzal sebou pšeničnou mouku, cukerin, kamínky do zapalovačů, papriku, kvasnice, barvu na látky a vše možné, ježto tam není nic k dostání.

Dopis Joh. Loslebena z Herbertshofen No.19, post Meittingen b. Augsburg USA Zone ze dne 28.2.1947 na adresu Barbora Heini-ová, Křakov čp.9 píše, vezměte sebou vše co je Vám možné. Uhléovou mouku, protože se na jaře to bude ještě horší. Tento měsíc máme ještě 10 kg chleba na období, příští bude pouze 6 kg.

Dopis Anna Wenischové, Bischleneb Mühlgasse 10, Kreis Gotha Thüringen USA Zone ze dne 26.3.1947 na Annu Rádlovou z Bukové: Ti lidé zde jsou vesměs evengelici, Zde neznají žádnou neděli, žádný svátek. Milá Anna buď ráda, že máš ještě vlast /:Heimat:/ . Zde na nás pohlíží jako na cikány: Takové řeči musíme poslouchat. Ti by měli jednu naši vlast vidět....

Dopis Marie Giebisch b. Nitze Elster/Elbe Akazienweg 2 Kreis Vittenberg, Ruskische Zone /19/ ze dne 16.3.1947 na adresu Anna Feitová, Velký Malahov 24: Máte se doma lepší než my tady, zde jest jenom bída a hlad. Je zde tak špatný kraj a samí dělníci, kteří sami nic nemají. Ti lidé zde nemají žádnou viru. Ti pracují jak v neděli tak ve všední den, do kostela nechodí, nic nedělají než kradou. Od prosince jsme nedostali žádné uhlí.

V dopise Marie Perlesákové Affalterthal 21 Post Egloffstein, Kreis Forchheim /13a/ Cerman USA Zone ze dne 6.3.1947 píše Josefu Škardovi z Nového Dvora 24, obec Křakov, že mají na přiděl na osobu a měsíc 60 dkg poživatin, 60 dkg masa, 80 ěkg másla, 4 chleby a 1 Pfund cukru.

C.

ad la. / Dne 6.4.1947 byl zadržen pro neoprávněný přechod státních hranic do ČSR, stanicí Rybník, Němec Eduard Gregor z Mooshamu. Německo, nar. 30.6.1905, jeho manželka má udánlivě dosud bydlet ve Starém Harcově, okres Liberec. Společně s Gregorem byla zadržena Anna Ebenšková, nar. 12.8.1914 v Novosedlech, okr. Horš. Týn, udánlivě bytem v Besděkově, okr. Horš. Týn, která neměla vůbec žádných dokladů o své totožnosti a jest podezřelá, že i ona překročila neoprávněně státní hranice. Oba byli dočasně do věznice okr. soudu v Horš. Týně a STB v Plzni byla vyrozu-

z Německa do ČSR u obce Eisendorf, okr. Horš. Týn, Adolf Bruck, nar. 15. 8. 1910 v Michálkovicích, okr. Český Těšín, posledně bytem v Eslarn čp. 18, okr. Vohenstrauss, Německo, původem Čech. Bruck byl dne 4. 4. 1947 o 6 hod. zadržen hlídkou SNB útvaru Eisendorf a předán stanici SNB tamtéž.

Vzhledem k tomu, že Bruck byl hledán pob. obl. STB Jablunkov pro protistátní činnost a vyhlášen ve VKS čis. 25/1947, byl touto stanicí zatčen a dne 4. 4. 1947 dopraven do vazby okr. soudu v Horš. Týně a současně byla vyrozuměna o zatčení Brucka STB Jablunkov a Plzeň.

Dne 6. dubna 1947 o 14. hodině překročil ilegálně čsl. státní hranici z Německa do ČSR u obce Plešmokr. Horš. Týn, Mikolaj Sosnický nar. 8. 8. 1914 v Didyschi, okr. Luck, SSSR, posledně bytem v Arborn čp. 3, okres Dillenburg, Německo, národnosti ukrajinské.

Sosnický byl zadržen dne 6. 4. 1947 na Pleši příslušníkem FS a dne 7. dubna 1947 odevzdán SNB stanici Eisendorf, která jej dopravila týž den do vazby okr. soudu v Horšovském Týně, jako vezně pro STB, která byla o případu vyrozuměna.

Dodatek k A, ad 7. / SNB stanice Poběžovice oznámila Františka Doležala, nar. 15. 11. 1925 v Jindřichově Hoře, okr. Domažlice, bytem v Šitboři čp. 21, okr. Horš. Týn, pro neoprávněné držení flobertky, okr. národním výboru v Horš. Týně. Zbran byla zabavena a bude odevzdána tomuto úřadu.

Předkládám ve szejnopise v jednom vyhotovení přímo SNB Zemskému velitelství v Praze a ve dvou vyhotoveních SNB Oblastnímu velitelství v Plzni.

Okresní velitel SNB.:
opor. Šimáček.

M. J. Šimáček

Sbor národní bezpečnosti
Zemské velitelství 1947 Praze

Došlo dne

Čís. jedn. taj. příl.

301 / 15 / 106